

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.696/2011/3. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Szabó Antal ügyintézője mellett a Szabó Antal Ügyvédi Iroda (cím) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - Dr. Turnyánszki Gábor ügyintézője mellett a Czakó-Háger-Kálmán-Kozslik- Turnyánszki Ügyvédi Iroda (címe) által képviselt I.rendű alperes neve I. rendű és II.rendű alperes neve II. rendű (mindketten cím, tartózkodási hely: cím) alperesek ellen szerződés hatálytalanságának megállapítása iránt indított perében a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 13.P.20.013/2011/11. sorszám alatt hozott ítélete ellen az alperesek által 12. és 14. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

Ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal hagyja helyben, hogy a felperes a rendelkező részben írt ingatlanoknak a II. rendű alperes tulajdonát képező illetőségeiből kereset kielégítést.

Kötelezi az alpereseket, hogy térítsenek meg egyetemlegesen az államnak külön felhívásra 900 000 (kilencszázezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

Az I. és a II. rendű alperesek testvérek. Édesapjukat, **id. V. I.-t** a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság P.20.954/2001/4. sorszámú ítéletében arra kötelezte, hogy fizessen meg a felperesnek 19 260 997 forintot és annak kamatait. Id. V. I. adós ellen a felperes, mint végrehajtást kérő javára a **R. és T. Végrehajtó Iroda** előtt 0212.V.173/2004. szám alatt 2004. április 26. óta van folyamatban a végrehajtási eljárás. A végrehajtás során ingó- és ingatlan árverés, valamint az adós munkabérére 2004. május 11-én a végrehajtó által kiadott letiltás eredményeképpen a követelés - az önálló bírósági végrehajtó 2011. június 1-jei adatközlése szerint - 46 899 743 forint, amelyből 19 260 997 forint tőke, 27 638 746 forint kamat, míg a végrehajtási költségartozás 1 992 680 forint.

Id. V. I. adós 2004. április 16-án ajándékozási szerződéssel az I. rendű alperesre ruházta a **sz.-i** és **f.-i** külterületi ingatlanai tulajdonjogát, illetve azokban lévő tulajdoni hányadát. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2005. március 3-án hozott 8.P.21.859/2004/9. sorszámú - a Debreceni Ítéltábla 2005. október 14-én hozott Pf.II.20.463/2005/3. sorszámú helyben-hagyó ítélete folytán jogerős - ítéletében megállapította, hogy az adós által az I. rendű alperessel 2004. április 16-án megkötött ajándékozási szerződés a felperessel szemben hatálytalan. Az alpereseket annak tűrésére is kötelezte, hogy a felperes adóssal szembeni követelése fejében a szerződés tárgyát képező ingatlanoknak a II. rendű alperes (jelen perben I. rendű alperes) tulajdonát képező illetőségeiből kielégítést keressen.

Az I. rendű alperes a tűrésre kötelezéssel érintett ingatlanvagyonra egy részét 2005. október 13-án kelt ajándékozási szerződéssel testvérére, a II. rendű alperesre átruházta. A II. rendű alperes javára ajándékozás jogcímén a tulajdonos változást a **K.** Körzeti Földhivatal 39762/2005.10.14. számú határozatában átvezette.

A felperes módosított keresetében az alperesek által 2005. október 13-án kötött ajándékozási szerződés vele szembeni hatálytalanságának a megállapítását és a hatálytalanság jogkövetkezményeként az alperesek annak tűrésére kötelezését kérte, hogy az adóssal szembeni követelését a II. rendű alperes tulajdonában álló ingatlanokból kielégítse. A felperes szerint az ajándékozás rosszhiszeműen és nyilvánvalóan azzal a céllal jött létre, hogy megakadályozza a követelése ezen ingatlanokból történő kielégítését. Érvei szerint az **id. V. I.** által a végrehajtási eljárás elől elvont vagyont az I. rendű alperes akkor ajándékozta tovább, ezzel ismét megakadályozva a végrehajtást, amikor a Debreceni Ítéltábla helybenhagyta a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság vele szemben hozott ítéletét. Érvei szerint a tulajdonjogot szerző II. rendű alperes, mint az ajándékozó I. rendű alperes testvére és mint az adós gyermeke, nyilvánvalóan tudott az évek óta húzódó perekről, apja tartozásairól és a korábbi ajándékozásról.

Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték. Védekezésük szerint az ajándékozás a felperes követeléséhez nem köthető, annak oka a szüleik válása volt. Állították, hogy a felperes követelésének megtérülése biztosított, mert az édesapjuk fizetéséből azt évek óta vonják. Érveik szerint a II. rendű alperes jóhiszemű, hivatásos labdarúgóként a család üzleti-, gazdasági ügyeivel nem foglalkozik.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperesek között 2005. október 13-án létrejött ingatlan ajándékozási szerződés a felperessel szemben hatálytalan. Annak tűrésére kötelezte az alpereseket, hogy a felperes Komárom-Esztergom Megyei Bíróság P.20.954/2001/4. számú jogerős ítélete alapján fennálló, és a **R. és T.** Végrehajtó Iroda által 0212-V.173/2004. szám alatt vezetett végrehajtás tárgyát képező követelését kielégíthesse az alábbi ingatlanokból: **Sz.** .51/3 helyrajzi számú ingatlan 1300/13488 tulajdoni illetősége, .32/7 helyrajzi számú ingatlan, .27/1 helyrajzi számú ingatlan 141/6050 tulajdoni illetősége, .52 helyrajzi számú ingatlan 378/3027 tulajdoni illetősége, .71/4 helyrajzi számú ingatlan, .71/3 helyrajzi számú ingatlan, .51/7 helyrajzi számú ingatlan 13/11409 tulajdoni illetősége, **F.** .60 helyrajzi számú ingatlan 839/7637 tulajdoni

illetősége, valamint a **F.** .62/2 helyrajzi számú ingatlan 33/448 tulajdoni illetősége. Az alpereseket egyetemlegesen kötelezte a felperes javára 1 525 000 forint perköltség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság a Ptk. 203. §-ának (1) és (2) bekezdése rendelkezéseinek felhívásával megállapította, hogy a felperesnek kellett bizonyítani azt, hogy az I. rendű alperessel szemben bírói úton kikényszeríthető igénye van és ennek az igénynek a szerződés tárgya fedezetül szolgált volna és e vagyontárgy elvonása a követelésének kielégítését részben vagy egészben megakadályozta. Az alpereseknek kellett volna a Ptk. 203. §-ának (2) bekezdésében foglalt vélelemmel szemben azt bizonyítaniuk, hogy a II. rendű alperes a szerződés megkötésekor nem volt rosszhiszemű, illetve reá e szerződésből ingyenes előny nem származott. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperessel szemben az I. rendű alperes bírói úton kikényszeríthető kötelezettsége 2005. október 13-án a szerződés megkötésekor már fennállt és annak kielégítési alapját vonták el a szerződéssel az alperesek. E szempontból nem tulajdonított annak jelentőséget, hogy a szerződést követő napon hozta meg a Debreceni Ítéltábla az I. rendű alperessel szembeni perben a másodfokú határozatát. E körben arra hivatkozott, hogy a szerződés hatálytalanságának megállapítása iránti kereset eredményessége nem igényli a jogerős bírói határozatot. Hivatkozott arra, hogy az alperesek bírói felhívás ellenére nem bizonyították azt az általuk állított tényt, miszerint a felperes követelése az adóstól behajtható, a végrehajtó adatközlése pedig annak az ellenkezőjét támasztja alá. Az elsőfokú bíróság indokai szerint a Ptk. 203. § (2) bekezdésének a szerződéskötéskor hatályos szövege alapján fennálló vélelemmel szemben a per során a hozzátartozói viszonyban álló alpereseknek kellett bizonyítaniuk azt, hogy a megállapodás nem volt ingyenes, illetve a II. rendű alperes nem volt rosszhiszemű. E bizonyítási kötelezettségüknek a bíróság tájékoztatása és felhívása ellenére szintén nem tettek eleget, ezért a keresetről a Pp. 141. § (6) bekezdése szerint a rendelkezésére álló adatok alapján döntött. E körben értékelte, hogy a szerződés ingyenességét az alperesek sem tették vitássá, ez pedig a hatálytalanság megállapításához attól függetlenül is elegendő volt, hogy a II. rendű alperes jó- vagy rosszhiszemű volt-e.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést annak megváltoztatása és a kereset elutasítása, a felperes perköltségben marasztalása iránt. Fellebbezési indokaik szerint a támadott szerződést nem fedezetelvonási céllal kötötték, hanem szüleik válása kapcsán rendezték a család anyagi dolgait. Érveik szerint az adásvételi szerződés és a tulajdoni lapok a fedezetelvonást önmagukban nem bizonyítják, ennek terhe a felperesre esik.

A fellebbezés nem alapos.

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást ítélezése alapjául elfogadta. Egyetértett érdemben helyes döntésével is. A Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokait az alperesek fellebbezési érvei folytán egészíti ki a következőkkel.

Az ítéltábla szerint sem vitás az, hogy a felperes alappal hivatkozott az alperesek által kötött ajándékozási szerződés vele szembeni, relatív hatálytalanságra. A szerződés megkötésének időpontjában ugyanis az alperesek édesapjával szemben fennállott és végrehajtási szakban lévő követelésének a kielégítésére a szerződés tárgya a Borsod-

Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 8.P.21.859/2004/9. számú - bár akkor még nem jogerős - ítélete alapján fedezetül szolgált volna, ebből következik, hogy az alperesek által kötött ajándékozási szerződés az I. rendű alperessel, mint átruházóval szembeni végrehajtás túrésére irányuló felperesi követelés kielégítését teljes egészében ellehetetlenítette. Az ítéletábra álláspontja szerint jelen perben az adóssal szembeni követelés csak annyiban bír jelentőséggel, hogy az jelenleg is fennáll, annak behajtása iránt a végrehajtási eljárás folyamatban van. A jelen perben ugyanis a felperesnek az átruházó I. rendű alperessel szembeni követelése teljesítésének lehetetlenülését kellett bizonyítania, ez pedig önmagában az átruházással teljesült. Az elsőfokú bíróság jogi indokai ellenében az ítéletábra arra mutat rá, hogy a felperes, mint jogszerző fél esetében a szerződés fedezetelvonó jellegének megállapításához a Ptk. 203. §-ában foglalt rendelkezések nem kívánnak meg további feltételt abban az esetben, ha a jogszerzés ingyenesen történt. Jelen esetben a tulajdonszerző félként a II. rendű alperes rosszhiszeműsége, vagyis az, hogy a szerződés megkötésekor tudott vagy tudnia kellett az átruházót terhelő követelésről és arról, hogy a szerződéskötéssel a jogosult kielégítési alapját vonják el, nem releváns, ez csak a szerződés visszterhessége esetén feltétele a fedezetelvonó jelleg megállapításának. A fedezetelvonó szerződés hatálytalanságának megállapítása szempontjából közömbös az, hogy a felek milyen megfontolásból kötötték az ajándékozási szerződést, közömbös, hogy a szerződést nem fedezetelvonás, hanem egyéb megfontolások motiválták (BDT.2007.1616., BH.2008.155.). A szerződés ingyenessége ugyanis önmagában megalapozza a hatálytalanság megállapítását. Jelen esetben ajándékozás címen történő tulajdon átruházás történt, ezért a II. rendű alperes ingyenes előnyszerzése külön bizonyítást nem kívánt meg. Az ingyenesség mellett a hatálytalanság vagylagos feltételeként előírt rosszhiszeműség nem kellett, hogy vizsgálat tárgyát képezze. Az egyik törvényi feltétel, az ingyenes előnyszerzés megvalósult, így módon a hatálytalanság az elsőfokú bíróság részéről jogszerűen megállapítható volt.

Az 1/2011. (VI.15.) PK vélemény a fentiekről a következők szerint foglalt állást: a szerződés ingyenességének ténye - az egyéb törvényi feltételek fennállása esetén - önmagában alapul szolgál a fedezetelvonó jelleg, és ebből következően a szerződés relatív hatálytalanságának megállapításához; a szerződő fél jó-, vagy rosszhiszeműségének ilyen esetben nincs jelentősége.

A kötelezettől jogot szerző személlyel szemben történő perindításkor az is feltétel, hogy a jogosultnak a kötelezettel fennálló jogviszonyából származó követelése az igény állapotába kerüljön, azaz bírósági úton kikényszeríthető legyen.

A Ptk. 203. § (1) bekezdésére alapított igény a közvetlen szerző féltől szerző további személyekkel szemben is érvényesíthető. Ilyen esetben a szerződések mindegyikénél külön-külön vizsgálni kell, hogy fennállnak-e a Ptk. 203. §-ában foglalt feltételek.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra szerint az elsőfokú bíróság az alperesek által kötött szerződés Ptk. 203. §-a szerinti sajátos jogkövetkezményeit helyesen vonta le akkor, amikor feljogosította a felperest követelése kielégítésére a szerződéssel átruházott ingatlanokból. Pontatlanul rendelkezett azonban az alperesek túrésra kötelezéséről. A szerződés alapján a II. rendű alperes az ingatlanokat, illetve azokban I. rendű alperes tulajdoni illetőségeit megszerezte, tulajdonjogát az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték. Ő köteles túrni, mint érvényesen, de a felperessel szemben hatálytalanul tulajdonjogot szerző

fél, hogy a tulajdonába került vagyontárgyból a sérelmet szenvedett felperes a követelését kielégítse. Azaz a viszonylagos hatálytalanságnak az a következménye, hogy a jogszerző fél túrni tartozik a behajthatatlanná vált követelésnek szerződéssel átruházott vagyontárgyból történő kielégítését, kizárólag a II. rendű alperes tekintetében vonható le. Ezért az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján azzal hagyta helyben, hogy a felperes a II. rendű alperes tulajdonát képező illetőségekből kereset kielégítést.

A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő, így a másodfokú eljárásban az ő oldalán értékelhető perki költség nem merült fel, ezért az ítéletábra mellőzte az alperesek perki költségben marasztalását a felperes javára.

Az ítéletábra a pereszes alpereseket a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése és a 82. §-ának (1) bekezdése alapján egyetemlegesen kötelezte - a felperes által 19 260 997 forintban megjelölt és alperesek által vitássá nem tett pertárgyérték alapulvételével - fellebbezési eljárási költség megfizetésére. Ekként az illeték-feljegyzési jog kedvezményében részesített alperesek a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján az Itv. 46. § (1) bekezdése szerint 900 000 forint fellebbezési illetéket kötelesek az államnak megtéríteni.

D e b r e c e n, 2011. december 6.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Kocsis Ottília s.k. előadó bíró, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -